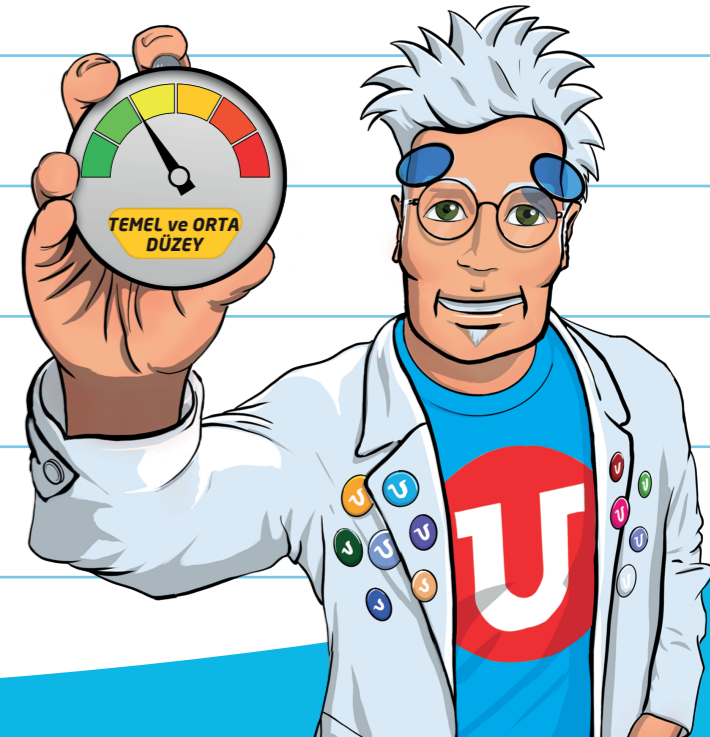

TYT Temel ve Orta Düzey Türkçe Soru Bankası

*Paragraf - İçerik
(Yardımcı Düşünce)*

Hilal Evran

PARAGRAF - İÇERİK

YARDIMCI DÜŞÜNCE

YARDIMCI DÜŞÜNCE

- Paragrafta ana düşünceyi destekleyen düşüncelerdir.
- Bir paragrafta birden fazla yardımcı düşünce bulunabilir.
- Yardımcı düşünceler ana düşüncenin anlaşılmasını kolaylaştırır.
- Yardımcı düşünce soruları genellikle "olumsuz soru kökü" biçiminde karşımıza çıkmaktadır : çıkarılamaz, değinilmemiştir, ulaşılamaz, yoktur, değildir, varılamaz, beklenemez ...
- Bu tarz soruları okumada "ara bul taktiği" genellikle işe yarar.

SORU TİPİ

- Bu parçada aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

Örnek:

Bedensel rahatsızlıklar kadar ruhsal rahatsızlıklar, duygusal sorunlar da başarısızlık yaratan etmenlerdir. Anne, baba veya bir yakınını kaybetme, çok sevilen bir bireyin hastalanması, anne veya babanın uzun bir süre çocuktan ayrı kalması, anne ile babanın ayrılması, yeni bir kardeşin doğması, ailede parasal sorunların oluşması, ani bir korku, çocuğun yaşamında derin yaralar açan duygusal şoklardır. Bu tip şoklar, çocuğun ruhsal dengesini bozduğundan, okul başarısını ve ortamına uyumunu engeller. Bu hâllerde aile, öğretmen, ruh doktoru ve psikoloğun iş birliği ile çocuğun ruh sağlığını kazanmasına çalışılmalıdır.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Mutlu bir aile, ortamı çocuğun başarısında önemli bir yer tutar.
- B) Fiziksel ve psikolojik hastalıklar çocukta sorunlara yol açar.
- C) Yeni doğan kardeş çocukta kıskançlık duygusu oluşturabilir.
- D) Okul başarısı yüksek olan çocukların aileleri varlıklıdır.
- E) Çocuktaki ruhsal sorunların çözümünde iş birliği yapılmalıdır.

Örnek:

Edebiyat inceleme yazılarını okurken sık karşılaşılabileceğiniz kavramlardan bir tanesi, tuhaf bir kelime gibi gözüken “önseme” kelimesidir. Özellikle İngilizce edebiyat yazılarında sık kullanılan “foreshadowing” kavramına Türkçe bir alternatif oluşturması açısından üretilen “önseme” kelimesi, bir hikâye sırasında hikâyenin sonu hakkında ipucu veren öğeleri tanımlamak için kullanılır. Önseme kullanılan olay örgülerinde, yazar hikâyenin sonunda yaşanacak büyük bir gelişme ile ilgili “ipuçları”nı eserin sonundan bir süre önce okuyucuyla paylaşmaya başlar. Bunlar çok bariz şeyler olabileceği gibi çoğu okuyucunun gözden kaçırabileceği, ufak detaylar da olabilir. Önseme kullanımını doğru ayarlayamamak, anlatılan hikâyenin sonunun önceden anlaşılmasına neden olacağı için bu tekniği üstü kapalı ancak final okunduktan sonra akla gelecek şekilde kullanmak, en başarılı yöntem olarak düşünülebilir.

Bu parçada önseme ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Yalnızca Batı edebiyatında yer verildiğine
- B) Dilimize hangi dilden aktarıldığına
- C) Hikâyecilikte kullanılan bir yöntem olduğuna
- D) Teknik olarak doğru kullanılmadığında yaratacağı olumsuzluğa
- E) Hangi tür yazılarda çokça kullanıldığına

Örnek:

Türkçe, yeni sözcükler üretmeye imkân sağlayan, saydam bir yapıya sahiptir ve son derece düzenli ve kurallı bir dildir; zengin ve gelişmeye de uygundur. Türkçemiz gelişmiş, zengin bir kültür, hukuk, edebiyat, sanat ve bilim dilidir; bu alanlardaki her ifadeye cevap verebilecek zenginliktedir. Bunun için de basın kuruluşları başta olmak üzere toplumun her kesiminin dilimizin doğru ve yerinde kullanımı konusunda gerekli dikkat ve özeni göstermesi, dilimizin daha da gelişmesine ve yaşatılmasına katkı sağlayacaktır.

Böyle düşünen birine göre aşağıdakilerden hangisi bir dilin gelişmişliğinin ölçütlerinden biri değildir?

- A) Kullanıcıların dilin kurallarına uyması
- B) Sözcük türetilmesine uygun olması
- C) Sözcük sayısının çokluğu
- D) Birçok alanda kullanılmaya elverişli olması
- E) Kurallı ve düzenli olması

Örnek:

Kitap okunulan veya okuyan çocuk, alternatif bir dünya ve başka hayatlar hayal edebilme şansına sahip olur. Yani kendini “şimdi ve burada”dan çıkararak farklı bir dünyaya girebilir. Aslında hikâyelere dalabilmek; başkalarını anlayabilme, kendini onların yerine koyabilme kısacası empati kurma becerisinin en önemli fırsatlarından biridir. Sayısız muhtemel hayattan haberdar olan ve sınırsız problem çözme alternatifi ile tanışan çocuğun daha esnek, daha anlayışlı ve hayatın farklı renklerini görebilen çocuk olmasını bekleriz.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Kitap, çocuğu içinde bulunduğu zaman ve mekânın dışına çıkarır.
- B) Hikâyeler çocuğun insanları anlayabilme, özdeşlik kurma becerisini geliştirir.
- C) Ne kadar çok ve farklı hayatları okursa çocuğun hayattan da o kadar haberi olur.
- D) Kitap okuyan çocukların sanatsal becerileri, okumayanlara göre daha gelişkindir.
- E) Çocuğun, kitapta anlatılanlar aracılığıyla hayal gücü genişler.

Örnek:

Dünyadaki bazı kentler, birden fazla ismi nüfus cüzdanlarında taşır. Aralarından en iyi tanıdığımız İstanbul; kimilerinin Konstantinopolis'i, Byzantion'u, Dersaadet'i, Konstantiniyye'si ya da Listana'sı olmuş. Belki iki kıta arasında yer alan bu eski yerleşim kadar çeşitli değil ancak bugünün St. Petersburg'unun da heybesinde bir sürü isim var. Fakat Baltık Denizi'ni gözetleyen bu şehir, ziyaretçilerini sadece aristokratların masalsi tahayyülleriyle karşılamaz. Sokaklarına aynı zamanda Petrograd'ı Leningrad yapan Ekim Devrimi'nin ruhu kazılıdır. Öte yandan hikâyenin bu kısmındaki görkemden midir bilinmez, Leningrad'ın acı günleri kutlu günleri kadar hatırlanmayabiliyor.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) İstanbul ve St. Petersburg'un tarihte farklı adlar aldığına
- B) İstanbul'un iki kıta topraklarında yer alan bir şehir olduğuna
- C) St. Petersburg'un, Baltık Denizi kıyısında yer aldığına
- D) Ekim Devrimi'nin Leningrad'da gerçekleştiğine
- E) Fethedilen şehirlerde isim değişikliği yapıldığına

